

15. Яковец Ю.В. Глобализация взаимодействия цивилизаций / Ю.В. Яковец. – М. : ЗАО "Экономика", 2003. – 411 с.
16. Яковец Ю.В. Циклы. Кризисы. Прогнозы / Ю.В. Яковец. – М. : Изд-во "Наука", 1999. – 448 с.
17. The European Union // IEA Energy Policies Review. – IEA, 2008. – 218 p.
18. Word Investment Report 2005: Transnational Corporations and the Internationalization of R&D. – New-York; Geneva. 2005. – 385 p.

Рыбчук А.В. Технологическое развитие элементов глобальной производственной инфраструктуры

Исследованы предпосылки и причины создания, особенности функционирования, технологическое развитие и усовершенствование объектов глобальной производственной инфраструктуры. Проанализированы направления использования результатов научно-технологической революции при реализации сети инфраструктурных институций в условиях глобализационных тенденций развития мирового хозяйства.

Ключевые слова: технологическое развитие, научно-техническая революция, инновационные разработки, экономический рост, глобальная производственная инфраструктура, информационная инфраструктура, индустриальные технологии, транснациональные корпорации, международное производство, наднациональный воспроизводительный процесс.

Rybtchuk A.V. Technological development of elements of global production infrastructure

Pre-conditions and reasons of creation, features of functioning, technological development and improvement of global production infrastructure objects are studied in the article. Directions of using the results of scientific technical revolution under the network of realization infrastructure institutions in the conditions of globalizational trends of world economy development are analyzed in the article.

Keywords: Technological development, scientific and technical revolution, innovative research, economy growing, global production infrastructure, informative infrastructure, industrial technologies, multinational corporations, international production, overnational reproductive process.

УДК 328.224

Аспір. Н.О. Ривак – Львівський НУ ім. Івана Франка

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Досліджено основні причини зменшення надходжень податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції до державного бюджету, проаналізовано зміни у структурі цих надходжень. Розглянуто основні проблеми митної політики України та шляхи підвищення ефективності функціонування системи митних платежів у контексті максимального усунення внутрішніх недоліків адміністрування та поглиблення міжнародної співпраці в митній сфері.

Ключові слова: податки на міжнародну торгівлю і зовнішні операції, ввізне мито, вивізне мито, статистичний імпорт, податкове навантаження, середньозважена ставка мита, платіжний баланс, поточний рахунок платіжного балансу, тимчасове ввезення, митний контроль, міжнародна торгівля, митна політика.

Постановка проблеми. Світова економічна криза справила негативний вплив на вітчизняну економіку загалом і податкову сферу зокрема. В останні роки частка надходжень доходів від митних процедур у загальних доходах державного бюджету становила близько третини усіх надходжень, що засвідчує важливість ефективного митного контролю у сфері справляння даних податкових платежів. Результатами негативного впливу світової фінансо-

вої кризи стали скорочення експортних та імпорتنих операцій в Україні, а відтак і доходів від державного мита та податкових платежів до державного бюджету. Крім цього, криза подвоїла обсяги контрабанди, що сукупно з внутрішніми несприятливими чинниками, такими як недостатній розвиток інфраструктури митних органів, суперечливе митне законодавство, складні митні процедури і застаріле обладнання, призвело до зниження надходжень митних платежів. Прийняття Податкового кодексу, взаємодія України та ЄС в рамках Порядку денного асоціації (ПДА), а також ефективна співпраця Державної митної служби України з митними адміністраціями інших країн допоможе вирішити проблеми адміністрування податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції та максимально дієво використовувати митну політику як механізм державного регулювання соціально-економічних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням зростання ефективності використання фіскальної та регулятивної функцій митних платежів, аналізу недоліків та шляхів вдосконалення вітчизняного податкового законодавства в сфері справляння податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції присвятили свої наукові праці та дослідження вітчизняні та іноземні науковці, серед яких – І.С. Луценко, І.О. Луніна, Н.Б. Фролова, І.О. Лютий, А.Б. Дрига, М.О. Петренко, Л.В. Попова, І.А. Дрожжина, Б.Г. Маслов та інші.

Постановка завдання. Метою дослідження є проаналізувати можливі причини недостатньої фіскальної ефективності податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції та наявні недоліки вітчизняної митної політики і механізму митного адміністрування, а також з'ясувати ефективність тих заходів, які потрібно вжити з метою вдосконалення справляння цих податкових платежів та вдосконалення роботи Державної митної служби України.

Виклад основного матеріалу. Українська податкова система є однією із найскладніших та найменш ефективних не лише серед країн Європейського Союзу, але й у глобальному порівнянні, про що свідчать міжнародні звіти та рейтинги, дослідження українських та зарубіжних економістів, а також оцінки інвесторів. Промовистим є той факт, що в рейтингу сприятливості податкових систем Paying Taxes 2010, підготовленому Світовим банком разом із PricewaterhouseCoopers, Україна посіла 181 місце серед 183 досліджуваних країн [1]. Основними проблемами української податкової системи залишаються велика кількість податкових платежів, значні фінансові та часові витрати на виконання податкових процедур і високе податкове навантаження.

У 2009 р. до державного бюджету надійшло 148,9 млрд грн податкових надходжень, що на 19,0 млрд грн, або на 11,3 % менше аналогічного показника 2008 р. Істотна частка у цьому скороченні припадає на зменшення надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції. Так, у 2009 р. до державного бюджету надійшло 6,9 млрд грн податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, що на 5,4 млрд грн, або на 43,7 % менше відповідного показника попереднього року. За результатами 2009 р., надходження від цих податків становили 63,6 % річного плану [2]. Левова частка невиконання спричинена скороченням надходжень від імпорتنих операцій.

Різке падіння обсягу надходжень податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції пов'язане зі зменшенням обсягів зовнішньоторговельних операцій. При цьому також зазнала змін і структура аналізованих податків:

внаслідок різкого скорочення обсягів імпорту відбулося зменшення частки ввізного мита та відповідне збільшення частки вивізного у загальній структурі податків. Зокрема, частка надходжень вивізного мита збільшилася з 1,6 % до 5,5 %; частка надходжень коштів за вчинення консульських дій збільшилася на 1,9 % і становить 3,2 %; частка надходжень ввізного мита зменшилася на 5,8 % [3].

Надходження вивізного мита до бюджету у 2009 р. становило 382,7 млн грн, що дорівнює 130,0 % від річного планового показника на 2009 р. [4]. Однак, враховуючи те, що частка вивізного мита є незначною, перевиконання цього показника не вплинуло на загальний рівень надходжень податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції. У 2009 р. обсяг статистичного імпорту товарів в Україну зменшився, порівняно з 2008 р., на 40,0 %. Відбулася переорієнтація імпорту з країн Європейського Союзу на користь країн вільної торгівлі. Серед основних чинників впливу на стан імпорту в 2009 р. виділимо такі:

- збільшення питомої ваги імпорту товарів з "0" ставкою мита від 54,0 % у 2008 р. до 67,0 % у 2009 р.;
- збільшення фізичних обсягів імпорту сировини з низьким рівнем податкового навантаження і низькою вартістю із одночасним зменшенням інвестиційного імпорту з високим рівнем податкового навантаження та високою вартістю відповідно;
- зростання питомої ваги імпорту товарів, з яких не сплачено жодних митних податків і зборів (від 7,0 % до 9,0 %; в основному, це стосується лікарських засобів);
- зниження середньозваженої ставки мита від 8,1 % у 2008 р. до 6,9 % у 2009 р.;
- зменшення середньостатистичних цін імпорту через переорієнтацію на випуск товарів, які за своїми нижчими ціновими характеристиками можуть поживати попит та стимулювати зростання виробництва за умов загостреної конкурентної боротьби за ринки збуту товарів;
- істотне скорочення імпорту легкових автомобілів (в 6 разів порівняно з 2008 р.);
- вплив світової кон'юнктури формування цін на сировинні товари;
- зростання питомої ваги заміщених товарів з одночасним заміщенням імпорту цих товарів з високим рівнем середньо розрахункової статистичної вартості на імпорт з низьким рівнем [5].

Зміни у товарній структурі характеризуються такими факторами:

- зважаючи на те, що Україна є одним із найбільших споживачів енергоресурсів на одиницю ВВП, імпорт енергоресурсів визначається потребами вітчизняної економіки; у 2009 р. сумарний імпорт газу, нафти і нафтопродуктів зріс на 22,0 % за ваговим показником та на 5,0 % за вартісним (відповідно зросла його частка у структурі імпорту: за вагою від 46,0 % до 61,0 %, за вартістю – з 20,0 % по 35,0 %);
- для забезпечення потреб металургійної галузі впродовж останніх 6 років забезпечувався стабільним імпорт мінеральних продуктів, в основному руди, однак падіння світових цін на сировинні товари зумовило зменшення їх вартості в структурі імпорту від 3,0 % у 2008 р. до 2,0 % у 2009 р.;
- у 2009 р. практично призупинено імпорт одного із найбільш високоліквідних та податкомістких товарів – автомобілів (показник імпорту автомобілів зни-

звився до рівня 2005 р.). Всього у 2009 р. ввезено 61,0 тис. шт. автомобілів порівняно із 371,0 тис. шт. у 2008 р. При цьому за період дії надбавки у розмірі 13,0 % увезено менше 17,0 тис. шт., 46,0 % з яких походять з країн СНД (до запровадження надбавки – 23,0 %), які мають нижчу середньостатистичну вартість і значно нижче податкове навантаження [5].

Через структурний перерозподіл імпорту змінилася складова митних платежів у 2009 р., а саме – зросла частка надходжень податків і зборів на користь митних платежів від імпорту споживчих товарів, при цьому питома вага надходжень з імпорту виробів для промисловості, устаткування та засобів виробництва зменшилась.

У січні-червні 2010 р. спостерігалось незначне зростання надходжень від податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції порівняно з відповідним показником попереднього року. Так, до державного бюджету надійшло 3,7 млрд грн податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, що на 0,5 млрд грн перевищує минулорічний показник.

Певні зміни відбулися і в структурі даних податків впродовж січня-червня 2010 р.:

- частка надходжень ввізного мита збільшилась на 1,7 в.п.;
- частка надходжень вивізного мита зменшилась на 1,4 в.п.;
- частка надходжень коштів за вчинення консульських дій зменшилась на 0,3 в.п. і становила 2,6 % [6].

У 2010 р. спостерігалось зростання від'ємного сальдо поточного рахунку платіжного балансу. За результатами 9 місяців 2010 р. від'ємне сальдо зведеного платіжного балансу становило 578,0 млн дол. США [7]. Основними причинами такої динаміки зазначеного показника стали значне збільшення вартісних обсягів імпорту природного газу у зв'язку із великими обсягами його поставок відповідно до контракту з "Газпромом" та відносна сталість показників експорту товарів та послуг. Відтак, продовжуємо спостерігати збереження негативної тенденції нарощення фізичних обсягів імпорту сировини та зменшення частки інвестиційного імпорту.

Ще однією істотною проблемою механізму адміністрування митних платежів стало зростання обсягів контрабанди. Криза подвоїла обсяги контрабанди і так званого "сірого імпорту" у 2009 р., порівняно з аналогічними показниками 2008 р. Найбільшою мірою від контрабанди постраждали продукти харчування, побутова техніка, аудіо- та відео-обладнання. За даними Державної митної служби, в першому півріччі 2009 р. контрабанда зросла на 17,5 % порівняно з відповідним показником 2008 р. Загалом, у 2009 р. українські митні органи розпочали 318 кримінальних справ, пов'язаних з контрабандою і шахрайством, на загальну суму близько 14,6 млрд грн. З метою подолання зростання розмірів контрабанди Державною митною службою України було створено Управління з аналітичних операцій, що здійснює постаудит контролю товарів, які ввозяться та продаються на українському внутрішньому ринку [8].

Внутрішніми чинниками, які підсилили негативний зовнішній вплив на динаміку сплати митних платежів, стали: недостатній розвиток інфраструктури митних органів; суперечливе і непрозоре митне законодавство; складні митні процедури, що сприяють корупції; застаріле обладнання.

Проектом ACTION Project за підтримки агентства з міжнародного розвитку США (USAID) було проведено опитування імпортерів та експортерів (опитування проводилося у два етапи – у листопаді-грудні 2007 р. та у квітні-травні 2009 р.), за результатами якого було встановлено, що найчастіше виникають такі проблеми митної політики України: невиправдано велика кількість формальних процедур (відзначили 49 % респондентів першого опитування і 52 % – другого); перевантаження працівників митних органів (48 % і 38 % відповідно); довгі черги (47 % і 33 % відповідно); високий рівень корупції в митних органах (36 % і 43 % відповідно) [8]. Як свідчать дані, у 2009 р. зріс рівень корупції в митній сфері, що потребує особливої уваги з боку уряду та адекватних заходів з метою подолання негативних тенденцій.

Враховуючи необхідність підвищення рівня надходжень податків на міжнародну торгівлю і зовнішні операції до державної казни, потрібно вжити комплекс заходів з метою вдосконалення митного законодавства та контрольних процедур за нарахуванням і сплатою митних платежів, формування комплексного контролю за дотриманням митного законодавства суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та громадянами, запровадження спрощених і модернізованих митних процедур на кордоні й всередині держави.

Спробою вдосконалити податкове законодавство загалом та механізм справляння митних платежів зокрема стало прийняття Податкового кодексу. Безперечними перевагами цього документа є те, що чи не вперше з часу проголошення незалежності України розроблено збір законів, у якому зібрано та систематизовано документи, що стосуються митної справи. Кодекс вирішує низку законодавчих суперечностей, коли різні нормативні акти по-різному регулюють виконання одних і тих самих митних процедур. У Податковому кодексі чітко окреслено перелік зовнішньоекономічних операцій, які не підлягають оподаткуванню, зокрема ліквідовано законодавчий конфлікт стосовно оформлення вантажів гуманітарної допомоги. Прописано також норму повного умовного звільнення від оподаткування товарів, які тимчасово ввозяться на територію України. Сьогодні норми Митного кодексу України обмежують перелік таких товарів. Однак Україна приєдналася до Конвенції про тимчасове ввезення, яка визначає перелік товарів, що можуть ввозитися з умовою звільнення від оподаткування. Прийняття цієї норми у Податковому кодексі усунуло конфлікт між положеннями Митного кодексу, закону про ПДВ і закону про єдиний митний тариф. Також це сприятиме наближенню законодавчих норм України до міжнародних стандартів.

Важливим кроком на шляху вдосконалення справляння митних платежів може стати впорядкування вексельних форм розрахунків, що передбачено Податковим кодексом. Сьогодні при ввезенні товарів на митну територію України імпортери мають право сплачувати митні платежі векселями з ПДВ, однак на практиці цей закон не працює. Податковим кодексом із 2011 р. заплановано запровадити більш зручну для бізнесу систему погашення векселів, які застосовуються у роботі з давальницькою сировиною. При імпорті обладнання, яке не виготовляється в Україні, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності матимуть право використовувати вексельну форму сплати податку на додану вартість. Варто зазначити, що це положення вимагає попереднього

визначення критеріїв класифікації та формування переліку обладнання, яке не виробляється в Україні.

Станом на сьогодні Україна ще не приєдналася до додатку Міжнародної Конвенції про тимчасове ввезення на митну територію України товарів з метою виробництва і виконання робіт. Тому передбачається, що такі товари будуть підпадати під часткове звільнення від оподаткування. До їхнього переліку заплановано відносити товари виробничого призначення, які переміщуються за угодами оренди і лізингу. Податковим кодексом передбачено, що за такі товари суб'єкти підприємницької діяльності сплачуватимуть лише 3 % від суми ПДВ за кожен місяць перебування на території України. Це допоможе знизити податковий тиск на вітчизняний бізнес.

Важливим нововведенням Податкового кодексу є впорядкування процедури проведення митними органами пост-аудиту суб'єктів, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Таку схему використовують митні органи Європейського Союзу, вона спрощує виконання митних процедур і забезпечує контроль сплати митних платежів у повному обсязі.

Ефективна робота митних органів є неможливою без налагодження співробітництва у митній сфері із митними адміністраціями інших країн, обміну досвідом та розширення співпраці з питань інформаційного обміну. Протягом 2009 р. Держмитслужба України забезпечила підписання таких міжнародних договорів з питань співробітництва у митній сфері:

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Чорногорії про взаємну допомогу в митних справах (підписано 17.06.09 р.);
- Протокол між Державною митною службою України, Державним комітетом статистики України, Чеським статистичним управлінням і Генеральним митним директором Чеської Республіки про співпрацю у сфері обміну митною та статистичною інформацією (підписаний і набув чинності 17.09.09 р.);
- Протокол між Державною митною службою України та Митним директором Словацької Республіки про організацію обміну попередньою інформацією про товари та транспортні засоби, що переміщуються через державний кордон України і Словацької Республіки (підписаний і набув чинності 18.09.09 р.);
- Протокол між Державною митною службою України і Службою доходів Міністерства фінансів Грузії щодо організації обміну попередньою інформацією про товари й транспортні засоби, що переміщуються через державні кордони України та Грузії (укладений і набув чинності 29 жовтня 2009 р.);
- Протокол між Державною митною службою України і Федеральною митною службою (ФМС Росії) про співпрацю в галузі проведення експертиз товарів при їх митному контролі та оформленні (укладений і набув чинності 9 жовтня 2009 р.);
- Протокол про порядок взаємодії між Державною митною службою України та Комітетом державних доходів при Уряді Республіки Вірменія з питань обміну митною статистичною інформацією (укладено 15 жовтня 2009 р.) [9].

16 червня 2009 р. Українською частиною Ради з питань співробітництва між Україною та ЄС схвалено Проект Порядку денного асоціації (ПДА), 26 жовтня 2009 р. цей документ було схвалено Радою ЄС, а 23 листопада 2009 р., із завершенням обміну нотами між сторонами щодо виконання відповідних внутрішніх процедур, ПДА набув чинності.

У листопаді 2009 р. було створено Спільний Комітет старших посадових осіб (КСПО) з ПДА, перше засідання якого відбулося у січні 2010 р. 14 квітня 2010 р. у приміщенні Державної митної служби України відбувся міжнародний семінар з питань обміну інформацією та інформаційних технологій у рамках ініціативи Європейського Союзу "Східне партнерство". Під час проведення семінару учасники обмінялися досвідом у сфері обміну попередньою інформацією про товари і транспортні засоби, що перетинають митний кордон. Держмитслужбою України було проведено презентацію проекту "Електронна митниця" та українсько-литовського пілотного проекту "Взаємодія ЄАІС ДМСУ та NCTS ЄС в режимі транзиту", а також проекту обміну попередньою інформацією між Україною та Молдовою.

Чергове засідання Підкомітету № 5 "Митне та транскордонне співробітництво" відбулося 14 вересня 2010 р. у приміщенні Державної митної служби України. Відповідно до ПДА, учасники заходу обговорили найбільш актуальні на сьогодні питання співпраці. Було розглянуто останні події у митній політиці ЄС та України, одним із найважливіших питань співробітництва і надалі залишається приведення законодавчої та нормативно-правової бази України у відповідність до вимог Конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур.

Порядок денний асоціації сприятиме подальшій політичній асоціації та економічній інтеграції України до ЄС шляхом започаткування різнобічного співробітництва, спрямованого на реалізацію демократичних реформ. У рамках ПДА на Державну митну службу України покладається виконання таких пріоритетних напрямів роботи:

- розвиток взаємного прозорого торговельного середовища – забезпечення відповідності законодавства, процедур, адміністративної та виконавчої спроможності митної адміністрації цілям ефективного контролю та підтримки спрощення законної торгівлі за умов підсилення рівня загальної безпеки та запобігання шахрайству;
- наближення митного законодавства України та його положень до міжнародних стандартів, які розроблені ЄС, Світовою Митною Організацією (зокрема Оновлена Кіотська Конвенція), ООН (Конвенція щодо гармонізації прикордонного контролю 1982 року), СОТ та використовуються в митній сфері та торгівлі;
- розроблення і впровадження стратегічного плану у разі запиту з боку України, для Державної митної служби, враховуючи структури, процедури, ресурси, інформаційно-технологічну підтримку та імплементаційний план (індикатором можуть використовуватися оновлені митні програми ЄС);
- співпраця у сфері впровадження Гармонізованої системи опису та кодування товарів з метою імплементації комбінованої номенклатури та забезпечення чіткої класифікації товарів;
- використання сучасних технологій митного контролю, зокрема вибіркового і контролю після розмитнення продукції;
- подальший розвиток процедур митної оцінки та практики з метою забезпечення їх більшої прозорості та ефективності, а також обмін найкращими практиками щодо впровадження стандартів СОТ (УГОДА про застосування статті VII ГАТТ 1994 р.), наприклад щодо довідкової ціни при визначенні митної вартості;

- реалізація всіх необхідних заходів у межах повноважень сторін для спрощення майбутньої участі України в Робочій групі EU-EFTA та Робочій групі ЕС-ECFTA, а також ECG (Electronic Customs Group) – № CTS;
- використання Програми ЄС щодо митної етики на практиці, забезпечення найвищих стандартів доброчесності, зокрема при виконанні митних процедур на кордоні, дотримання принципів Аруської декларації Всесвітньої митної організації;
- робота в напрямку створення механізмів обміну інформацією, зокрема щодо товарів і транспортних засобів відповідно до стандартів і правил захисту інформації;
- звернення до ЄС за підтримкою у розробленні та впровадженні розгорнутого стратегічного плану для Державної митної служби України, спрямованого на наближення транзитного законодавства України, його операційних процедур, систем інформаційних технологій до конвенцій ЕС/ECFTA стосовно спільних транзитних процедур, а також спрощення формальностей у торгівлі товарами з метою приєднання України до зазначених конвенцій та участі в спільній транзитній системі [10].

Реалізація зазначених завдань допоможе вирішити такі вкрай актуальні для української митної політики питання, а саме – чіткої та аргументованої класифікації і походження товарів, визначення митної вартості, ефективного митного пост аудиту та оскарження, декларування товарів на митниці, модернізації митних режимів та інших. Поширення передового міжнародного досвіду, взаємовигідне співробітництво та зміцнення української митної практики є неможливим без тісної співпраці між представниками митної адміністрації та ділових кіл у сфері сприяння законної торгівлі та проведення митного контролю.

Висновки. На сучасному етапі впровадження міжнародних стандартів у митній сфері України є надважливим завданням. Ставши членом СОТ, Україна підтвердила плани щодо покращення діяльності митної служби найближчим часом. Членство України в СОТ та процеси глобалізації є вагомими факторами впливу на митну політику держави, оскільки на додаток до співпраці на глобальному рівні уряди також розширюють співробітництво на регіональних рівнях шляхом створення й розвитку митних союзів, зон вільної торгівлі, угод про економічне партнерство.

Ефективність митної політики значною мірою залежить від динаміки та розвитку торговельно-економічної діяльності. Без міжнародної торгівлі економіка України не може розвиватись та зростати. Міжнародна торгівля вимагає ефективної логістики, чітких та зрозумілих правил торгівлі, вмілого менеджменту митної політики, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. Ефективна митна політика сприяє розвитку торгівлі, а відтак державному та приватному секторам вітчизняної економіки. Бізнес отримує конкурентні переваги ринку у вигляді зниження затримок і витрат унаслідок прогнозованого руху товарів через кордони, а для бюджету забезпечується надійне надходження доходів.

Література

1. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.ukrrudprom.com/digest/Podatki__zbori_menshe_ne_zavgdi_krashche.html.
2. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/16724385;jsessionid=66CB4F11DDFEBCEB1792CC250736E149E>.

3. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ibser.org.ua/news/429/129648/?fpage=1>.
4. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=276024&cat_id=244333.
5. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/article?jsessionid=0CCBB34EF60459E55405C8969819B006?art_id=1844106&cat_id=295923.
6. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.ibser.org.ua/news/429/129568/?fpage=2>.
7. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.bank.gov.ua/Publication/econom/Bulleten/2010/bull_12-10.pdf.
8. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.chamber.ua/competitiveness/about>.
9. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/article?art_id=1820135&cat_id=296915.
10. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/publish/article?art_id=2015490&cat_id=296915.
11. Луценко І.С. Сучасне трактування сутності податкової політики в сфері зовнішньоекономічної діяльності / І.С. Луценко // Економіка та держава. – 2010. – № 3. – С. 63-65.

Рывак Н.О. Пути повышения эффективности пошлинной политики Украины

Исследованы главные причины уменьшения поступления налогов на международную торговлю и внешние операции в государственный бюджет, проанализировано изменения в структуре данных поступлений. Рассмотрены основные проблемы пошлинной политики Украины и пути повышения эффективности функционирования системы пошлинных платежей в контексте максимального устранения внутренних недостатков администрирования и углубления международного сотрудничества в пошлинной сфере.

Ключевые слова: налоги на международную торговлю и внешние операции, ввозимая пошлина, вывозная пошлина, статистический импорт, налоговая нагрузка, средневзвешенная ставка пошлины, платежный баланс, текущий счет платежного баланса, временный ввоз, пошлинный контроль, международная торговля, пошлинная политика.

Ryvak N.O. Ways of Increase in the Customs Policy Efficiency in Ukraine

Principal reasons of diminishing of the tax receipts from international trade and external operations to the state budget together with changes in the structure of these receipts have been analyzed. Basic problems of the Ukrainian customs policy and ways of the customs system efficiency increase have been described. The customs system efficiency increase can be attained in a way of maximal removal of internal lacks of administration and deepening of international cooperation in a customs sphere.

Keywords: taxes on international trade and external operations, import duty, export duty, statistical import, tax loading, average rate of duty, balance of payments, current account of the balance of payments, temporal import, custom control, international trade, customs policy.

УДК 658:621:330.131.7 Асист. М.О. Романенко¹ – Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського

УДОСКОНАЛЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ

Враховуючи розмаїтість методів управління персоналом у системі управління ризиками діяльності персоналу, передусім здійснено їх аналіз, запропоновано вдосконалену матрицю заходів уникнення та зниження рівня ризиків діяльності персона-

¹ Наук. керівник: проф. О.В. Мороз, д-р екон. наук – Вінницький національний аграрний університет